

פרשת שמות

ויאמר משה אסורה נא ואראה מדוע לא יבער הסנה. וירא ה' כי סר לראות (ג, ד)

רבותינו אמרו שהבין משה כאשר אך נכנס לאותו אזור כי המקום מקום קדוש לפי פריחתם של העופות שם. והנה בבואו לשם ראה דבר מוזר שהסנה איננו אוכל ואמר "אסורה נא ואראה" וגו'. וכאן המקום לשאול, מדוע צריך ההקדמה "אסורה נא ואראה", יראה מבלי לומר אסורה נא.

אך משה רבינו כל צעדיו היו בחשבון ובדבקות עם הקב"ה, ובודאי להיות סתם "סקרן" הרחיק משה זאת. אך הבין: הנה, מקום זה הוא מקום קדוש, וא"כ כל מה שנעשה כאן, בודאי אינו סתם טבעי, אלא "מראים לי", ולכן אמר: אסורה נא ואראה, כי אין זאת סתם סקרנות, ומדוע לא יבער הסנה.

וכאשר עשה זאת נאמר: 'וירא ה' כי סר לראות ויקרא' וכו'. מה צריכה הקדמה זאת שראה ה' כי סר לראות. אבל כבר אמרו רבותינו, שהכונה כאשר ראה ה' כי משה רבינו היה תמיד צר לו על סבלות אחיו, וכמ"ש "וירא בסבלותם" אמר עלי לרוממו וליתן לו משרה קדושה להיות רועה על עמי, ואז ירויח לשוחח רבות עם האל ב"ה.

וז"ל המדרש רבה (פ"ב סימן ו): אמר רבי יצחק מהו כי סר לראות, סר וזועף הוא זה לראות בצערן של ישראל במצרים, לפיכך ראוי הוא להיות רועה עליהן, מיד 'ויקרא אלהים מתוך הסנה'. גם בזוהר הקדוש (דף כב.) כתוב: "אמר רבי יוחנן אמר רבי יצחק, משה היה מהרהר ואומר שמא ח"ו יכלו עם ישראל בעבודה קשה זו". הרי כמה היה משה רחמן ואיכפת לו. וכך טבעו מעולם, שהרי כאשר ראה איש עברי מכה, התערב. וכאשר ראה שני עברים ניצים, התערב. וכאשר ראה בנות יתרו סובלות, התערב והושיען. זוהי מידה נפלאה, לשום לבו על זולת ולא לומר מה איכפת לי. אדרבא קום ועזור קום וסעוד, להיות "אכפתי", ולא קר שאין מזיז לו בליבו כלום רק אוהב עצמו ודואג לטובתו.

דוגמא מיני דוגמאות. אדם עובר בשוק ולפתע מעד חבירו ונפל, הוא נעצר ומסתכל עליו מרחוק צוחק מחייך וממשיך בדרכו. ותחת שיחיש צעדיו לעבר הנופל, ויקימהו, הוא צוחק ונשאר קר ואדיש. או רואה אדם פלוני הולך, ופתאום נקרעה שקית הפירות ומתגלגלים והוא מסתכל מחייך וממשיך, תחת לבוא ולאסוף פירות חבירו ולהציל ממונו. אכן זהו בא מחמת מידות האדם אשר לא טובות. אבל היהודי צריך להיות עם לב טוב איכפתי סומך וסועד.

מקור: הרב אלעזר רז שליט"א